

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
5 maart 2026 (mondelinge uitspraak 3 maart 2026)

Klachtnummer: KC 2026 – 010

Hoorzitting 3 maart 2026 te ...

De klachtmelding

De klachtmelding vermeldt de volgende klacht:

Klager heeft bezwaar tegen de opname van 29 september 2025. Deze opname was volgens hem onrechtmatig.

Klager is het oneens met de gestelde wilsonbekwaamheid op 29 september 2025.

Klager heeft een klacht over het weggooien/weghalen van spullen in opdracht van bemoeizorg.

Hij heeft als bijlage een lijst van deze spullen toegevoegd.

Klager verzoekt om een schadevergoeding.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 24 februari 2026 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen.
- Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Op 25 februari 2026 zijn aangeklaagde en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Op 25 februari 2026 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 3 maart 2026.
- De commissie heeft aangeklaagde verzocht een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. De commissie heeft op 25 februari 2026 een schriftelijke reactie ontvangen.
- Op 3 maart 2026 vindt de behandeling van de klacht plaats.
- De beslissing, zie punt 7, is op dezelfde datum aan klager, aangeklaagde en de pvp meegedeeld (telefonisch of per e-mail).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op Hij heeft een psychiatrische voorgeschiedenis met autismespectrumstoornis en een schizotypische persoonlijkheidsstoornis. Hij is een zorgmijder. Er is bij opname sprake van ernstige zelfverwaarlozing, mogelijke psychotische klachten en vervuiling van de woning. Hij leeft geïsoleerd en heeft sterke overtuigingen over milieu en duurzaamheid, wat heeft geleid tot het vermijden van reguliere zorg. Vele pogingen om hem in zorg te krijgen waren aanvankelijk zonder resultaat.

Op 15 augustus 2025 heeft de rechtbank Midden – Nederland, locatie Lelystad een zorgmachtiging verleend tot en met 15 februari 2026, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding, het opnemen in een accommodatie is toegewezen.

Klager is vanaf 29 september 2025 tot 27 oktober 2025 met een lopende zorgmachtiging opgenomen geweest op de afdeling en ouderen, locatie in

Op 29 september 2025 wordt de beslissingsbrief aan klager overhandigd tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de zorgmachtiging.

De zorgverantwoordelijke stelt in de brief van 29 september 2025 dat hij besloten heeft om klager verplichte zorg te geven. De verplichte zorg wordt aan klager gegeven, omdat het uitstellen daarvan niet langer verantwoord is voor hem of zijn omgeving.

De zorgverantwoordelijke stelt dat klager een schizotypische persoonlijkheidsstoornis heeft en een pervasieve ontwikkelingsstoornis waardoor hij zichzelf en zijn omgeving ernstig verwaarloost. Opname op een gesloten afdeling, gespecialiseerd in oudere psychiatrische patiënten, is nodig om hem somatisch en psychisch te stabiliseren, en om zijn woning weer bewoonbaar te maken.

De zorgverantwoordelijke vindt dat klager op dit moment niet in staat is om tot een redelijke waardering van zijn belangen ten aanzien van de verplichte zorg die hij zal krijgen. Klager is niet in staat om zijn belangen ten aanzien van verplichte zorg af te wegen.

De zorgverantwoordelijke vindt dat hij de voorkeuren van klager voor verplichte zorg niet kan volgen. Door het volgen van zijn voorkeuren ontstaat wel een groot risico op ernstig nadeel.

Op 27 oktober 2025 is klager met ontslag gegaan.

Op 3 februari 2026 heeft de rechtbank Midden-Nederland, locatie Lelystad een verzoek tot het verlenen van een zorgmachtiging afgewezen.

4. Toelichting van klager

Klager heeft ter zitting een toelichting op zijn klacht gegeven; deze wordt hieronder samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hoe het met klager gaat antwoordt hij dat OGGZ (Bemoeizorg) eind september 2025 een schoonmaakbedrijf een opdracht heeft gegeven voor het schoonmaken van zijn woning, waar hij niet bij mocht zijn en waar 1240 kg van zijn spullen is weggegooid of weggehaald.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat hij zijn uitwerpselen naar het bos heeft gebracht en niet in de tuin of op zichzelf heeft gesmeerd.

Gevraagd waarom klager nu pas een klacht heeft ingediend antwoordt hij dat hij het thuis druk had en er niet toe kwam.

Gevraagd of klager alles heeft kunnen zeggen wat hij heeft willen zeggen en of er goed naar hem is geluisterd, antwoordt hij dat hij onrechtvaardig is behandeld en dat hij zomaar uit zijn huis is weggerukt. Zijn spullen zijn vernietigd en hij heeft hiervoor een rekening van 7.000 euro gekregen.

Gevraagd of de pvp nog aanvullingen heeft brengt zij naar voren dat klager dan wellicht al 33 jaar psychiatrisch is maar dat er op 15 augustus 2025 een zorgmachtiging is verleend, zonder dat er tijdens de korte opname van 29 september 2025 zorg is verleend en klager bij thuiskomst weer in dezelfde situatie terugkwam. Volgens de pvp lijkt het erop dat het doel van de opname het leeghalen van zijn huis was. Ook vraagt de pvp zich af of de verplichte zorg wel noodzakelijk was en klager niet gewoon een 'paradijsvogel' is die anders denkt en leeft.

5. Weerwoord van aangeklaagde op de klacht

Ter zitting heeft aangeklaagde verweer gevoerd; dit wordt hier onder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat hij klager op 5 juni 2025 eenmaal heeft ontmoet in zijn rol als onafhankelijk psychiater, toen hij hem op verzoek van de medewerker van het team OGGZ heeft gesproken in de deuropening van zijn woning, om te beoordelen of er sprake was van ernstige zelfverwaarlozing en maatschappelijke teloorgang als gevolg van een psychische stoornis. Dit bleek inderdaad en zonder twijfel het geval, waarop aangeklaagde de procedure van het aanvragen van een zorgmachtiging in gang heeft gezet.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat hij niet bij de behandeling betrokken is geweest, en ook niet bij het ontruimen en schoonmaken van de woning, die in een ernstig vervuilde en onhygiënische staat verkeerde. De medewerkers van OGGZ hebben de organisatie van die taak op zich genomen.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat klager aan een psychiatrische stoornis lijdt. Er is sprake van slechte mondzorg (klager verzorgt zijn gebit zelf met een boor), de woning is buitengewoon onhygiënisch met onder meer uitwerpselen en er zijn geen sanitaire voorzieningen. Aangeklaagde zegt dat Bemoeizorg al lang betrokken is bij klager.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat klager niet weet hoe hij zich ten opzichte van onder meer burens moet gedragen in een huis in een klein stadsstraatje, waardoor hij overlast veroorzaakt en hij ernstig nadeel over zichzelf en anderen afroept.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat een betrokkene met een schizofrenie spectrum niet in vier weken, de termijn waarbinnen klager opgenomen is geweest, is te behandelen. Er heeft alleen een opname zonder behandeling plaatsgevonden. Aangeklaagde is van mening dat klager te snel met ontslag is gegaan.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de rechtbank op 15 augustus 2025 verleende zorgmachtiging en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te beoordelen.

Artikel 8:9 Wvvgz bepaalt dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet neemt, dan nadat hij:

- a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,
- b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en
- c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer- directeur.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvvgz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrief van 29 september 2025 stelt de commissie vast dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld, waarbij zij opmerkt dat het voor haar niet geheel duidelijk is hoe ondertekening van de beslissingsbrief inhoudelijk wordt gecheckt nu de genoemde zorgverantwoordelijke de facto dat niet is geweest en hierover ook niet geïnformeerd is.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

De commissie overweegt dat uit de beslissingsbrief van 29 september 2025 blijkt dat klager bij aangeklaagde bekend is met een psychiatrische stoornis.

De commissie acht met name aannemelijk dat het gedrag van klager, voortvloeiend uit zijn psychische toestand, zodanig ernstig is dat dit leidt tot ernstig nadeel. Er is sprake van gezondheidsproblemen door zijn omgang met urine en ontlasting en het leven in een vervuilde en verwaarloosde woning. Klager roept agressie over zichzelf af door het veroorzaken van overlast en het zich opdringen in het leven van anderen. Er is bedreiging van de openbare ruimte en de publieke gezondheid door zijn bizarre overlast gevende gedrag. Er hebben zich incidenten met burens voorgedaan, waardoor klager zich bedreigd voelt en contact met anderen vermijdt. Klager kwam tot een afspraak tot het inschakelen van hulp door een gespecialiseerd schoonmaakbedrijf. Toen dit bedrijf kwam weigerde hij hun hulp. Klager is, gelet op het vorenstaande, niet wilsbekwaam ten aanzien van de zorg voor zichzelf en zijn omgeving. De commissie toetst de voorgestelde verplichte zorg tevens aan de vereisten van doelmatigheid (heeft de behandeling zin), proportionaliteit (staat het belang van behandelen in verhouding tot de dwang) en subsidiariteit (zijn er alternatieven).

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een accommodatie doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

Ten aanzien van de weggegooide en weggehaalde spullen uit de woning overweegt de commissie het volgende. De commissie stelt vast dat de opdracht tot het schoonmaken en leeghalen van de min of meer onbewoonbare woning gegeven is door OGGZ, buiten verantwoordelijkheid van De commissie verklaart zich op grond hiervan niet bevoegd om dit klachtonderdeel te behandelen.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een accommodatie en de wilsbekwaamheid van klager op grond van artikel 8:9 Wvvgz: **ongegrond**.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klacht met betrekking tot het opnemen in een accommodatie en de wilsbekwaamheid: **ongegrond**

Nu de klacht ongegrond is komt de commissie niet toe aan een beoordeling van de schadevergoeding.

Deze beslissing is genomen door:

Dhr. mr. W.P. Rijksen, voorzitter,
Dhr. drs. R. Fiddelaar, psychiater,
Mw. A.L. Korporaal.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening: